

مروری بر پژوهش‌های سال‌های اخیر حوزه معماری سازمانی در ایران

زهرا راستی^۱، امیر درجه^۲، رئوف خیامی^۳

^۱ دانشجوی کارشناسی ارشد، دانشکده مهندسی برق و کامپیوتر، دانشگاه تحصیلات تکمیلی صنعتی و فناوری پیشرفته، کرمان

zahra_rasti@yahoo.com

^۲ دانشجوی کارشناسی ارشد، دانشکده مهندسی برق و کامپیوتر، دانشگاه شیراز، شیراز

amirdarejeh@msn.com

^۳ استادیار، دانشکده مهندسی کامپیوتر و فناوری اطلاعات، دانشگاه صنعتی شیراز، شیراز

khayami@sutec.ac.ir

چکیده

امروزه معماری سازمانی یکی از مهم‌ترین و پرکاربردترین راهکارهای سازمانی برای همراستایی استراتژیک فن‌آوری اطلاعات با کسب و کار سازمان می‌باشد. در این پژوهش سعی شده است تا با تحلیل و بررسی تحقیقات علمی صورت گرفته در حوزه معماری سازمانی و حوزه‌های وابسته وضعیت موجود کشور در این رشته مشخص شود. در این مقاله هر یک از پژوهش‌های مورد بررسی بر طبق معیارهای توزیع مقالات در طول زمان، موضوع مقاله، رشته نویسنده و موسسه منتشر کننده تحلیل و ارزیابی می‌شوند. پژوهش حاضر با شناسایی وضعیت فعلی تحقیقات و انتشارات معماری سازمانی ایران، تصویر روشنی از پژوهش‌ها و پژوهشگران این حوزه مهیا می‌سازد. این تحقیق می‌تواند به عنوان مرجع، تسهیل کننده راه پژوهشگران و فعالان این عرصه برای شناسایی منابع و انتخاب موضوعات مناسبتر در تحقیقات معماری سازمانی کشور باشد.

نتایج این تحقیق نشانگر آن است که معماری سازمانی در ایران رشد چشمگیری داشته است و هر روزه علاقه‌مندان بیشتری در این حوزه وارد می‌شوند. همچنین پژوهشگران رشته‌های مهندسی کامپیوتر و فناوری اطلاعات بیشترین سهم را در تولید پژوهش‌های علمی در این زمینه داشته‌اند. علاوه بر اینها مباحث ارزیابی، ارائه مدل، کاربردها و چارچوب‌های معماری سازمانی از موضوعات جذاب نزد پژوهشگران ایرانی می‌باشند.

کلمات کلیدی

معماری سازمانی، معماری سازمانی سرویس گرا، چارچوب‌های معماری سازمانی، تحلیل معماری سازمانی ایران

نیازهای فوق و پیشرفت تکنولوژی مفاهیمی نظیری معماری سرویس گرا و معماری سازمانی سرویس گرا نیز پدیدار گشتند [۱].

حوزه معماری سازمانی در سال‌های اخیر توجه بسیاری از محققین ایرانی را به خود جلب کرده است. راه اندازی هسته مرکزی معماری سازمانی، آزمایشگاه معماری سرویس‌گرا و حتی رشته‌ی معماری سازمانی در دانشگاه شهید بهشتی و توجه سازمان‌های بزرگ به این حوزه خود مدعایی بر این امر است. در همین راستا سعی این پژوهش بر این بوده تا با جمع‌آوری و تحلیل اکثر پژوهش‌های صورت گرفته در

از اوایل دهه ۹۰ میلادی با توجه به توسعه روز افزون سازمان‌های بزرگ، نیاز به طراحی و توسعه‌ی سیستم‌های اطلاعاتی پیچیده، ظهور سیستم‌های اطلاعاتی با اهداف خاص، اهمیت انعطاف‌پذیری سازمان‌ها در برابر فشارهای بیرونی نظیر: تغییرات کسب و کار، مأموریت‌ها، ساختارهای سازمانی و تغییرات سریع فناوری، نیاز به مفهومی به نام معماری سازمانی پدیدار شد. در سال‌های بعد نیز با پررنگ شدن

۱- مقدمه